

lighed for, at Garantien vil blive dækket, og jeg troer ikke, at man er besejret til at omtale det som noget Sikker, at Staten paatager sig et stort Offer. Jeg troer vel, at Staten løber en Risiko, men kun en liden Risiko, og den mindste, der kan blive Tale om med Hensyn til et Jernbaneanlæg i dette Monarchie.

Besæfely: Efter de mange Foredrag, vi have hørt til Fordeel for den Mening, at Rentegarantien bør antages af Thinget, skulde jeg ikke have taget Ordet i denne Sag, for at støtte denne Mening endnu yderligere, naar det ikke havde været, at der i det ærede Fleertals Udtalelser i Betænkningen findes nogle almindelige Sætninger, som have Indflydelse ikke blot paa dette Spørgsmaal, men paa den hele Betragtning af Udviklingen hos os i forskellige Retninger, og det er just det, som foranlediger mig til at henlede den ærede Forsamlings Opmærksomhed paa, at disse saa almindeligt udtalte Sætninger dog nok ikke forholde sig ganske saaledes, som der er formeent. Der er saaledes opstillet den Sætning, at det vilde være farligt, naar denne Jernbane blev anlagt fra Kjøbenhavn til Korsør, for Landets Kjøbstæder, da disse, som nyligen havde emanciperet sig fra Kjøbenhavn, derved atter vilde udsættes for at komme i et Afhængighedsforhold af Kjøbenhavn. Jeg skal kun ganske kortelig bemærke, at Begrebet om, at den ene Handelsmand er i Afhængighed af den anden, fordi den ene Handelsmand sælger til den anden, som kjøber, er et temmelig usikkert Begreb, og jeg troer, at, naar man undersøger Sagen rigtigt, det da vil findes, at der egentlig ikke finder noget Afhængighedsforhold Sted; men ligesaa vigtigt, det er for den Ene at købe, ligesaa vigtigt er det for den Anden at sælge, og saaledes haver Forholdet sig. Naar man gaaer lidt mere ind paa den Betragtning, at de øvrige Kjøbstæder ville blive afhængige af Kjøbenhavn, maa jeg i denne Henseende udtale, at den støtter sig paa den gamle Sætning, at den Enes Død skulde være den Andens Brød, at den Ene ikke kunde fortjene, uden at den Anden maatte tabe; det er en gammel Sætning, men jeg troer, at den senere Tid og navnlig Sætninger af Statsøkonomien have bevist, at den i statsøkonomisk Henseende aldeles ikke holder

Stik og er aldeles urigtig. Jeg troer, at det er saa langt fra, at den ene Byes Optræden skulde have tilfølgende, at den anden trykkes ned, at det omvendte Forhold netop vil finde Sted. Jeg troer, at det er en anerkjendt Sætning, at, naar en By eller et Land skal kunne høves i sin Handel, er det just derved, at der er andre Byer og andre Lande, til hvilke de kunne afsætte deres Producter; det er et rigt Land, som er nødvendigt, en stor By, som er nødvendig, som har en stor Consum; thi det er kun under saadanne Forhold, at en gjenstidig Udvikling af Producter kan finde Sted. Imidlertid hvad er det da for Kjøbstæder, som skulde have Tab, naar Jernbanen blev oprettet fra Kjøbenhavn til Korsør? Jeg vil for det Første spørge, skulde det være Kjøbstæderne uden for Sjælland? Jeg skal hertil gøre den Bemærkning, at det, naar Varer skulle forsendes fra de danske Kjøbstæder udenfor Sjælland til Kjøbenhavn, ikke er let at indsee, hvorledes det skulde blive tilfælde for disse Kjøbstæder, naar de have Valget imellem at sende deres Varer enten directe til Kjøbenhavn eller indirecte over Korsør. Det forekommer mig, at det er Noget, der maa beroe paa, hvad Veie de finde hensigtsmæssigst og fordeelagtigst, naar de have 2 Veie at vælge imellem, og, at den Omstændighed, at de have 2 Veie istedetfor 1, skulde gøre, at det var mindre fordeelagtigt for dem at sende deres Varer derhen, kan jeg ingenlunde indsee. Men saa er det maaskee Kjøbstæderne i Sjælland, som skulde tabe ved, at denne Jernbane blev anlagt? Jeg skal da herved bemærke, at, saavidt mig bekjendt, har Koeskilde ikke tabt i sin Handel ved den Forbindelse med Kjøbenhavn, som har fundet Sted ved Anlægget af Banen fra Kjøbenhavn til Koeskilde, og efter hvad vi nyligen have hørt af den meget ærede Minister, er det jo endog saa, at Korntilførslen til Koeskilde er just steget paa Grund af Jernbanen, og at disse Kornvarer fra Koeskilde atter ere førte til Kjøbenhavn. Jeg troer derfor ikke, at Koeskilde har tabt ved, at Jernbanen er bleven anlagt, men, hvis dette virkelig var Tilfældet, da maatte det først oplyses og godtgjøres; indtil det godtgjøres, da mener jeg, at den anden Formenting maa staa ved Magt. Det skulde da maaskee være